

Arany László Tamás

ügyvezető igazgató

KELLO

1134 Budapest Váci út 19.

Tárgy: tankönyvi ellátás 2013

Tisztelt Arany László Tamás!

A könyvtárostánárok közössége nevében írok Önnek, mivel eddigi megkereséseinkre nem reagáltak. Sok könyvtárostánár egyben tankönyvfelelős is az iskolában, ezért is elengedhetetlen, hogy javítsunk a rendszer működésén, mivel rengeteg időt, energiát, pénzt és idegeskedést lehetne megtakarítani, ha figyelembe vennék észrevételeinket, javaslatainkat. A tankönyvfelelősök és az iskolák számára ez egy „kényszerházasság” a KELLO-val, de attól még működhetne.... Ennek feltétele a partneri viszony, azaz a felek érdekeinek kölcsönös tisztelete; folyamatos kommunikáció, megbecsültség. Ezért a következő észrevételeket, javaslatokat tesszük:

1) Partneri viszony

- az iskolák érdekeit több helyen nem vették figyelembe
 - o rendszert érintő, a legnagyobb nehézséget jelentő probléma, hogy sokkal egyszerűbb lenne **táblázatba** vinni a tankönyvfelelősnek az adatokat, majd abból adatbázist létrehozni, mint adatbázisba beírni gyerekenként az adatokat
 - o elektronikus rendelés esetén a legegyszerűbb az lenne, ha az iskolák hozzárendelnék a tanulókhoz a számukra megvásárolható könyveket, majd ezután a **szülők elektronikus felületen** egyenként gondoskodnának arról, hogy a számukra felesleges könyveket lemondják
 - o adatgyűjtésnél nem számoltak **különböző** képzési formával rendelkező iskolákkal pl. egy osztály – több nyelv, szak, fakultáció
 - o a **tanulók adatai** átvehetők lennének a KIR-ből, nem a tankönyvfelelősnek kellene ezzel foglalkoznia
 - o a **határidők** az iskolai életnek nem felelnek meg: módosítás - június 15. (a beiratkozás előtt – a rendeletben rögzített határidő), pótrendelés - szeptember 5. (kirándulás, tanulók iskolák közti mozgása)
 - o az ingyen kapott tankönyvekről készült táblázat egyben az iskolai **tartóstankönyv-nyilvántartás** céljait is szolgálhatná, ha megfelelő formátumú lenne
 - o **felesleges gombok** voltak a programban pl. adatok jóváhagyása, tankönyvcsomagok átadása; ezek használatáról senki nem kapott tájékoztatást
 - o ugyanakkor **egyszerűen automatizálható** munkalépéseket nem tettek automatikussá, pl. tanulói adatoknál az irányítószám alapján a település megjelenítését
 - o az ingyenesen vagy normatív támogatásban vagy térítésmentesen (1. évfolyam) kapott tankönyvek **zárt csomagban** érkeztek, így nehézkes volt az

iskola tulajdonát jelző bélyegző elhelyezése bennük (mindezt a tanulóknak való átadás előtt)

- a tankönyvek érkezésére **kijelölt időpont** többször módosult, ám ezt nem mindig jelentették be előre
- az átvételkor teljes volt a káosz, mivel nem kezelte napra készen a rendszer a befizetéseket, így szinte minden gyereknek **új díjbekérőt és csekket** kellett kiosztani az első tanítási napon – feleslegesen
- azt, hogy **kinek adható ki** a tankönyvcsomagja osztályonként lehetett csak lekérdezni; egyszerűbb lett volna egy olyan lista, amelyen iskolai összesítésben és osztályonkénti bontásban csak azoknak a neve szerepel, akik nem kaphatják meg a csomagot
- a szállításkor a **raklapokon** az ígért évfolyam szerinti rend helyett teljesen összevissza voltak a csomagok, az iskola igénye az lett volna, ha osztály szerint, de minimum évfolyam szerint lettek volna összeállítva a raklapok
- az iskola számára az átvétel azért volt nehézkes, mert az erre szolgáló **lista** csomagazonosító alapján volt rendezve, ahelyett, hogy a minden adatot tartalmazó Excel táblát osztály / tanuló sorrendbe rendezték volna, ezzel 3-4000 tankönyvfelelősnek okoztak több órai felesleges munkát, jól jellemzi a felhasználói igények teljes figyelmen kívül hagyását.
- a **visszáruból a program levonja a pótrendelésben kért könyveket**, hogy az kiadható legyen; de azt már nem lehet tudni, hogy ezek közül mely könyvek kinek adhatók ki

2) Folyamatos kommunikáció

- az eredeti rendeléstől maximum **10%-ban** térhet el az iskola a módosításkor, de ez mire értendő (ár? / darab?)
- pontatlanul (a jogszabályoktól eltérően) használták a tankönyvtámogatásra vonatkozó kifejezéseket: pl. **a rászorultsági alapon ingyenes** kifejezést a normatív támogatásban kapott ingyenes tankönyvre alkalmazták
- nem lehetett ismerni a **teljes tankönyvellátási folyamatot**, így az adatgyűjtés, a szervezés, előkészítés sokszor nem a célnak leginkább megfelelő módon történt
- **telefon** nem vették fel, az e-mailekre nem válaszoltak, az első időszakban nem állt rendelkezésünkre kézikönyv a program használatához; megoldás: Facebook-csoport; később készítettek kézikönyvet, októberben területi referenst neveztek meg
- nyáron a csekkek postázásáról nem volt kellő információ a szülők részére, így sokan **eldobták a befizetési igazolást és a díjbekérőt**, amelyen a tankönyvek felsorolása volt, pedig ez az átvételhez szükséges
- a szülők egész nyáron **kérdősködtek** tőlünk támogatás elvesztése, megszerzése, iskolaváltás miatt, ám mi semmilyen hivatalos tájékoztatást nem kaptunk, emiatt válaszolni sem tudtunk, sőt a Kello sem válaszolt nekik
- egyáltalán nem kaptak az iskolák tájékoztatást arról, hogy **kiadók ingyenes példányait** hogyan fogják megkapni, hiszen az iskola rendelése nem látható a kiadó számára; ez eddig általában automatikusan történt, a kollégák erre számítva szeptember közepén vették észre, hogy lekéstek a rendelésről
- az iskolákkal szemben alkalmazott stílust jellemzi az, hogy senki nem jelezte, hogy **nem szabad szept. 1-je előtt tankönyvet osztani**, akik ezt tették, azok szabotőrökké lettek nyilvánítva (Sipos Imre köznevelésért felelős helyettes

államtitkár Marekné Pintér Arankának (KLIK) írott levele alapján, amely a Kello honlapján szerepelt tájékoztatásként); a szabotázs oka több is lehetett, pl. a raktározás biztonsága; ugyanakkor a Kello felháborodásának valódi oka az volt, hogy csak az utolsó pillanatban derült ki, hogy kinek adható ki a könyv és kinek nem; mindezért a tankönyvfelelős kapott dörgedelmet

- nem lehetett tudni, hogy a tankönyvek **átvételéhez** milyen segítséget nyújt a Kello, milyen rendszer szerint vannak csomagolva, szállítva
- a **reklamáció írása** közben a rendszer nem érzékel aktivitást, figyelmeztet, hogy lejár a munkaidő, majd lezár, így a munkát nem menti

3) Megbecsültség

- a Kello és az iskola közti szerződés leginkább **diktátumra** hasonlított: az iskola részéről inkább kötelességeket, a Kello részéről elvárásokat fogalmazott meg; egyedi érdekek érvényesítésére, a szerződés módosítására nem volt lehetőség (az eddigi terjesztőknél ez természetes volt)
- az anyagi megbecsülés, azaz a munka ellenértékének összege nevetségesen alacsony: a tankönyvcsomagok kiosztásáért **100 Ft/gyerek**, ugyanakkor valami bizonytalan jogszabályi utalás van arra, hogy a cég nyereségéből az iskola (nem a felelős) valamennyi összeget kap; a szerződéskötéskor tehát elvárták a tankönyvfelelőstől, hogy az eddig szokásos jutalék (5-7 %) helyett egy minimális alapösszegért és egy teljesen bizonytalan ellentételezésért dolgozzon

Minőségi problémák

- az **informatikai rendszer** labilitása (lefagyás, adatok eltűnés, váratlan előbukkanása, „váratlan terhelés”)
- pazarlás
 - nem ellenőrizték, hogy egyáltalán van-e szükség **bianco csekkre** a fizetős tanulók pótrendeléseikhez, kötegni érkezett
 - az iskolából kb. 15-en kértek **számlát**, ahelyett, hogy ennyit küldtek volna, minden gyerek kapott egy számlát teljesen feleslegesen, óriási nyomtatási költséggel
- pontatlanság, kapkodás
 - rengeteg a **hiányos, tévesen összeállított csomag**; a reklamáció közt szerepel ennek következtében olyan könyv, amelyet visszaküldenénk, és olyan is, amelyik nyomdahibás, ám a visszarujegyzék ezeket figyelmen kívül hagyja
 - sajnos a hiányosan érkezett csomagok miatt előfordulhatott, hogy a **visszaruban vagy a pótrendelésben kiadható könyvek** közt olyan szerepelt, amely **meg sem érkezett** az iskolába; ezek kezelése megoldhatatlanná tette a gördülékeny munkát
 - a pótrendelések várható megérkezése **szept. 15 – okt. 15**, a reklamációké **okt. eleje**, de ez nem valósult meg; a késés gondot okoz a tanulásban, költséget (pl. fénymásolás) jelent a szülőnek – felelős nincs
 - az iskolának benyújtott **számla** felső két sora az Excel táblában véletlenül benne hagyott fent ismétlődő sor; így külön kíséreléssel tudatta, hogy ezt nem kell figyelembe venni; ráadásul a fizetés módjánál nem szerepelt, hogy átutalásos vagy készpénzes; a számla nem az éppen aktuális állapotot tükrözte,

ugyanakkor sehol nem szerepelt rajta, hogy ez előlegszámla lenne; a pénzügyi előírásoknak több ok miatt sem felelt meg

- Az ingyenes és a normatív támogatott tanulók tankönyveiről még nov. 18-án sem kaptunk számlát, így a könyvtári bevételezést nem tudjuk-tudtuk szabályosan elvégezni.

Megoldások (?)

- a **probléma növekszik**, mert jövőre a második évfolyamon is térítésmentesen kapják meg a tanulók a tankönyveket
- **elektronikus tankönyvek** elterjesztése „felülről lefelé”
- a **tankönyves vállalkozók** újbóli bevonása a terjesztésbe
- az iskolai tankönyvfelelősök nagyobb **megbecsülése**
- az **egyéni tankönyvrendelés – csoportos szállítás** megoldása
- a **minőségi hibák** kiküszöbölése

A szakmai anyagot összeállította:

Rónyai Tünde iskolai könyvtári szakértő, tankönyvfelelős
Árpád Gimnázium, Bp. ronyai.tunde@gmail.com

Kérem, hogy egyeztessünk időpontot, amikor személyesen is tudunk beszélni a felmerülő-felmerült gondokról! A Könyvtárostanárok Egyesületének elnöksége – köztük többen iskolai könyvtári szakértők – szívesen állnak rendelkezésükre. A tapasztalatok megosztása, a párbeszéd mindannyiunk közös érdeke, hogy a jövő évi tankönyvellátás valóban zavartalan legyen.

Tisztelettel:

Budapest, 2013. november 19.

Szadmári Klára
elnök